kratki dobi ena drugi, pri ugodnih pogojih za kalenje pa prehajajo ena v drugo.

Začne se pojav kalenja s tem, da se seme napne. Do semena pride vlaga, ki se poleže na semensko lupino ter prodre skozi njo v notranjost semena, od stanice do stanice. Seme postane debelo, nabrekne in to tem hitreje, čim v povoljnejši meri je vode na razpolago, ako je iste toliko na razpolago, da se je že spočetka navzame seme 30—40% svoje teže. Do popolne nabreklosti rabi seme še nekaj vode, vendar preveč vode škoduje, ker potem, ko je seme napeto, mora do njega zrak, preveč vlage pa ne pusti zraka blizu. Seme vleče že iz vlažnega zraka vlago nase, se nekoliko napne, toda ne kali dalje, ker je premalo vlage, pač pa trpi njegova kaljivost, v njem se pričnejo razkrojni pojavi. Zato se mora semensko blago imeti do setve spravljeno vedno na suhem. Nekatera semena dobijo dovolj vlage za kalenje že od močne rose, kot n. pr. v žito podsejana detelja.

Seme, ki se v vodi ne napne, ni kaljivo. Sicer je zmožnost nabreknenja različna pri različnih semenih. Nekatera semena, posebno taka, ki imajo debelo semensko lupino, nabreknejo zelo počasi. Pospeši se pa njih nabreknenje, če se jih pomeša s peskom in nekoliko tare. Ako leži seme dalje časa v vodi, se ne napne samo v vodi, temveč voda ga prične izluževati, iz semena potujejo v vodo skozi lupino razne snovi. Čim toplejša je voda, tem močnejše je izluževanje. Izlužijo se posebno brezdušičnate organske snovi in topljive dušičnate organske snovi, od mineralnih snovi pa kalijeve spojine. Nabreklo seme pridobi na prostornini, a zgubi na teži.

Voda, ki je prodrla v notranjost semena, raztopi sedaj in preoblikuje organske rezervne snovi (škrob, sladkor, olja, beljakovine). Te rezervne snovi se pretvorijo v rastlinsko hrano in snovi za izdelavo rastlinskih delov. V vodi neraztopne snovi se preoblikujejo v lahko raztopne, s tem postanejo sposobne za selitev v kalček. Proteini se pretvorijo v amide (asparagin) in fermente. Fermenti pa preoblikujejo škrob v sladkor. Množina rezervnih snovi se manjša, veča se pa množina preoblikovanih raztopljivih snovi, te se pa porabijo pri izdelavi razstlinskih stanic razvijajočega se kalčka. Rastlinsko olje se pretvori v škrob in nadalje v sladkor. Da se vsa ta preoblikovanja vrše pravilno, pa mora že dohajati kalečemu semenu zračni kisik. Ta kisik oksidira nekatere organske spojine, drugi del kisika pa služi dihanju, v kaleči rastlinici se ta spoji z ogljikom organskih spojin (izgori) v ogljikov dvokis, tega pa izloči kaleča rastlinica (seme). Kaleče seme diha, z oksidacijo ogljika se razvija toplota, seme se ugreje. Kaleče seme gubi na teži, z oksidacijo si pridobiva kaleča rastlinica potrebno življensko energijo za daljni razvoj.

Čim močnejši je razvoj mlade rastlinice, tem več rabi ona kisika. Ako dohaja malo kisika, se zelo zavleče kalenje in razvoj mlade rastlinice.

Ko so se rezervne snovi pod vplivom vlage, fermentov in kisika preoblikovale v raztopljive snovi, so zdaj iste sposobne za potovanje od stanice do stanice. Sedaj se prične njih selitev v kalček, isti se z navzemanjem te hrane prične razvijati in sicer tako, da se prične v osnovi koreninice kalčka živahna tvorba novih stanic ter povečavanje starih stanic. Koreninica se podaljša, prodre semensko lupino, na nje vrhu se razvija stanica za stanico, koreninica se daljša, prične rasti navpično v zemljo, oziroma se zasuče v navpično smer. Nje rastlinska kapica se vrine med zemljo, tik za kapico prično rasti v zemljo lesne koreninice. Koreninica se vedno bolj podaljšuje, razvija nove lesne koreninice, kmalu se razvijejo še druge koreninice, rastlinica se zasidra v zemljo, ter se z razvojem koreninic pripravi sedaj na sprejemanje rudninske hrane iz zemlje. Nekatere rastline kot žita razvijejo iz semena le par koreninic, druge korenine se razvijejo pozneje iz prvega kolenca stebla, pri drugih rastlinah se pa iz semena pognala korenina razvije in razraste močno.

Za razvojem koreninice pa ne zaostaja razvoj cime, iz katere se oblikuje nadzemski del rastline. Kmalu za koreninico prodre i ona semensko lupino ter prične rasti v nasprotno smer kot koreninica, prodre med njo ležečo plast zemlje, pride na dan, na svetlobo ter ozeleni. Od tega časa dalje mlada rastlinica ni več navezana na hrano iz semena, za koreninami dobiva rudninsko hrano iz zemlje, razvijajoči se in zeleneči se nadzemski del rastlinice pa prične zajemati hrano iz zraka. Sedaj je rastlinica že prilagodena na samolastno prehrano iz zemlje in zraka, ona prične živeti in se prehranjevati na način, ki je značilen za vse zelene rastline. Jedro semena, oziroma klični listi semena, so se do te dobe posušili in izpraznili ter oddali svoje hranilne snovi kaleči rastlinici.

Kakor že omenjeno, se kalenje zavleče in poslabša, ako ni kalečemu semenu na razpolago v pravem razmerju vlaga, kisik in toplota. Pa tudi nekatere druge snovi lahko motijo kalenje, tako razne kisline, izvzemši fosforjevo kislino superfosfata. Gnojenje s superfosfatom ob setvi ne škoduje kalenju. Žgano apno škoduje, tik pred setvijo se ne sme gnojiti z istim, škodujejo tudi klorove spojine, ki se najdejo v kalijevih soleh, z istimi se močnejše ne sme gnojiti ravno ob setvi. Škodljiva je kalenju tudi modra galica in formalin, ako se je semensko blago razkuževalo predolgo časa v istih.

— — —

Društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru naznanja, da se vrši redni občni zbor v petek, dne 8. t. m., v gostilni g. Birtiča »Pri klavnici«. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Razgovor o sodelovanju društva pri jubilejni razstavi Kmetijske družbe v Ljubljani. 5. Slučajnosti in samostojni predlogi. Začetek ob pol osmih zvečer. Ako pa se ob tej uri ne zbere vsaj 20 članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje brez ozira na število navzočih članov. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Celju se je vršil v nedeljo, dne 3. t. m. Iz poročila načelstva razvidimo, da je ta denarni zavod tudi v minulem letu vsestransko prav lepo napredoval. Vsi sloji prebivalstva se ga z zaupanjem oklepajo, nalagajo pri njem svoj denar ter iščejo v potrebi posojila. Denarni promet za l. 1926 je znašal 283,030.097 Din. Hranilne vloge so znašale koncem l. 1926 52,306.405 Din in so zrastle v letu 1926 za 14,734.401 Din. Porast hranilnih vlog je pred vsem pripisovati dobri hmeljski letini. Stanje posojil pa je znašalo koncem leta in sicer na hipoteke 9,414.727 Din, na menice 6,091.615 Din in v tekočem računu 21,741.365 Din, tako da je bilo skupno stanje posojil koncem leta 1926 37,247.708 Din in se je torej zvišalo za 13,347.811 Din. Naloženega denarja je bilo koncem leta 1926 14,821.713 Din, znak velike likvidnosti zavoda. Čistega dobička izkaže Ljudska posojilnica 143.955 Din, ki se v celoti pripiše rezervnim zakladom, ki se s tem pripisom zvišajo na 557.323 Din. Število zadružnikov je narastlo v letu 1926 za 514 in znaša koncem leta 2681, med temi nad tri četrtine kmečkih posestnikov. Ako pomislimo, da je Ljudska posojilnica v Celju zadruga z neomejeno zavezo, si lahko predstavljamo, kako ogromno jamstvo nam nudi zgorajšnje število zadružnikov. Vsled tega priporočamo vsem, osobito pa našim kmečkim posestnikom, da se poslužujejo le Ljudske posojilnice v Celju in nalagajo svoj odvišen denar pri njej, kakor tudi se obračajo za posojila na ta denarni zavod. Ljudska posojilnica v Celju, poprej pri »Belem volu«, ima sedaj svoje uradne prostore v svoji hiši na Cankarjevi cesti št. 4, poleg davkarije, nakar prav posebno opozarjamo naše kmečko ljudstvo iz dežele, da Ljudske posojilnice ne zamenjajo s kakim drugim denarnim zavodom v Celju. Le Ljudska posojilnica je naš edini kmečki denarni zavod v Celju!

Mariborski trg, dne 2. aprila 1927. Slaninarjev je bilo 45, ki so pripeljali 119 zaklanih svinj seboj in prodajali meso in slanino po 10.50 do 25 Din za kg na drobno, oziroma po 15 do 17 Din kg na debelo. Domači mesarji so prodajali malo ceneje kakor po navadi, nekateri so prodajali govedino celo po 6 do 8 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile piščancem 25 do 35, kokošem 35 do 60, gosem in racam 8 do 30 Din komad. Ribe so se prodajale: morske po 20 do 25 Din, živi karpi iz grajščine Račje po 17 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice, sadike. Cene krompirju 6 do 7 Din mernik (7 in pol kg), kislemu zelju 3 do 4, kisli repi 2, maslu surovemu 44 do 46, kuhanemu 45 do 48, čajnemu 55 do 65 Din, čebuli 5 do 6, česnu 12 do 18 Din kg, ohrovtu 1.50 do 2.50, solati 2 do 4, karfiolu 3 do 10 Din komad, mleku 2.50 do 3, oljčnemu olju 26 do 36, bučnemu olju 18 do 20, smetani 12 do 14 Din liter, jajcam 1.25 do 1.75 Din komad, sadju: jabolkam 5 do 10, suhim hruškam 10 do 12, dateljem 24 do 34 Din kg, cvetlicam 1 do 5, z lonci vred 15 do 50, sadikam 10 do 25 Din komad. Lesena in lončena roba 1 do 100 Din komad. Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 30. maja je bilo 10 vozov sena, 6 vozov slame, v soboto pa 9 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 100, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg.

Mariborsko semjsko poročilo. Na svinjski sejem dne 1. aprila se je pripeljalo 209 svinj, 2 ovci, 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 80 do 100 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200, 3—4 mesece stari 260 do 350, 5—7 mesecev stari 420 do 450, 8—10 mesecev stari 530 do 550, 1 leto stari 1200 do 1500! 1 kg žive teže 9.50 do 11. 1 kg mrtve teže 15 do 16; ovce komad 75 Din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56.75 do 56.95 Din, francoski frank 2.22 do 2.24 Din, italijanska lira 2.73 do 2.75 Din, čehoslovaška krona 1.68 do 1.69 Din, avstrijski šiling 8 Din, švicarski frank 10.94 do 10.97 Din, holandski goldinar 22.79 Din, nemška marka 13.51 do 13.54 Din in angleški funt 276 do 277 Di nemška marka 13.51 do 13.54 Din in angleški funt 276 do 277 Din.

Za razvedrilo.

Rešitev uganke. Pet krav za desetak, po čem pride ena k drugi? — Po parkljih. — — Kadar je polno, je tako težko, kakor prazno. Kadar pa je prazno, je tako težko, kakor če bi bilo polno? — Kovaški meh.

Nove uganke: Les na les, pa usnje vmes, kaj je to? (Rešitev v prihodnji številki.) — Kaj je med goro in dolino? (Rešitev v prihodnji številki.)

Nova otroška bolezen. Jožek reče mami: »Mama, danes ne morem v šolo!« — Mama: »Zakaj ne?« — Jožek: »Imam novo bolezen. Ne počutim se dobro.« — Mama: »Kje pa se ne počutiš dobro?« — Jožko: »V šoli.« — (Iz knjige »Iz otroških ust.« Knjiga se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane samo 8 Din.

Žalovanje. Za pogrebom nekega bogatina, ki pa ni imel nobenih dedičev, je nekdo prav zelo jokal. Pa so ga vprašali: »Zakaj pa vi jokate, saj se še poznala nista in si nista bila prav nič v sorodu?« — On pa je odgovoril: »Pa ravno zato se jokam!«

Kdor hitro da, dvakrat da. Sosed je rekel sosedu: »Posodi mi enega Jurja, nujno potrebujem!« — »Prijatelj«, mu je sosed odgovoril, »ta teden ne morem, bom drugi teden.« — »Toda, vedi, kdor hitro da, dvakrat da!« — »To je pa res! Glej, jaz sem hitro dal svojo hčer temu Jurčetu, zdaj pa že oba pri meni stanujeta!«

Na sejmu je prodajal žid svete podobe. Pa je ponujal slike sv. Janeza Krstnika. Na eni sliki je bil obut, na drugi pa bos. Kupec ga je vprašal: »Kako pa to, da je sv. Janez na eni sliki bos, na drugi pa obut?« — Prodajalec pa si je znal pomagati in je rekel: »Bosega sem slikal po leti, obutega pa po zimi, da ga ni zeblo!«

Dober računar. G. župnik je izvedel, da je neki kmetič ukradel sosedu prav debelega prašiča. Zato je kmetiča poklical k sebi in mu svetoval, naj povrne. Kmetič se je izgovarjal: »Gospod, ne morem! Deco imam, izvedeli bi in bi me zaprli! Na skrivnem vrniti ga je nemogoče, ker sem ga že zaklal in deloma smo ga že pojedli!« — Župnik je tedaj rekel: »Pa dajte 200 Din za župnijske uboge!« — Kmetiču se zasvetijo oči, potegne denarnico iz žepa in našteje 400 Din. — »Zakaj pa to«, je vprašal gospod župnik. — Kmetič pa mu je odgovoril: »Gospod, ne zamerite, vem namreč še za enega tako lepega prašička!«

Zanimivosti.

Umeten sneg. V Berlinu vzbuja splošno pozornost neki angleški kemik, s katerim je sklenila uprava velesejma v Berlinu pogodbo za proizvajanje umetnega snega. Berlin dobi že v kratkem času umetna smučarska polja, ki bodo smučarjem na razpolago tudi v spomladanskem in poletnem času. Angleški izumitelj je iznašel prašek, katerega lastnosti prav nič ne zaostajajo za lastnostmi snega. S tem praškom se posujejo tla, namenjena za smuko, in smučarjem je ob vsakem času dana priložnost, da se zabavajo kot pozimi v zasneženi prirodi. Berlinčani že delajo načrte za umeten hrib, v neki veliki avtomobilski lopi pa so postavili 13 m visoko skakalnico, do katere vodi 130 m dolga proga. Za to napravo bo treba 200.000 kg umetnega snega.

Babilonski stolp. Zadnja amerikanska nemška izkopavanja v Indiji in v Sprednji Aziji mečejo nepričakovano luč na začetek naše kulture. Amerikanci so odstranili tisoč letni pesek v toliko, da so ugotovili načrte babilonskih mest Kiša in Ura. Potrebovali pa bodo še štiri leta, da razčistijo velikanska urska svetišča, kjer je molil očak Abraham. Našli so tudi dve nadstropji, ostanek svetovnoznanega babilonskega stolpa, ki je imel po zatrdilu sv. pisma sedem nadstropij. Arhitekt Dombart je tudi naredil rekonstrukcijo celotnega stolpa, ki je čudno sličen ameriškemu nebotičniku naše dobe. Ženske slike iz Ura kažejo, da niso bile babilonske mode preveč oddaljene od sedanjih. Že pred 3000 leti so nosile babilonske gospe z volančki okrašene obleke. V carski palači sumerske, t. j. predbabilonske dobe so našli 5000 let stara pšenična zrna. Podobna so na las sedanji angleški pšenici. To je dokaz prastare selekcije, t. j. umetnosti, izboljšati vrste žita. Sumersko-babilonska kultura je vplivala na indijsko in kitajsko. To je nedvomno razvidno na temelju lanskih izkopavanj. Moramo se tedaj sprijazniti z mislijo o prastari kulturni enoti naše zemlje. Stare vezi so se sčasoma pozabile tako temeljito, da na nas zdaj učinkujejo kakor presenetljiva zgodovinska odkritja.

Nenavadna najdba v sodnem poslopju. Ob priliki prenavljanja sodnega poslopja v Veliki Kikindi v Banatu so našli delavci v neki greznici že skoraj popolnoma segnito človeško glavo. Konjač, ki mu je bilo poverjeno očiščenje stranišč in greznic, je prijavil stvar policiji. Policija je poslala na lice mesta komisijo, ki je ugotovila, da gre za žensko glavo, ki je morala ležati v greznici 8 do 10 let. Kljub pridnemu iskanju ostalih delov trupla doslej niso zamogli najti. Domneva se, da gre za zločin, ki so ga utegnili izvršiti pred 8 do 10 leti zamorci, vojaki francoskih kolonijalnih čet, ki so bile takrat nastanjene v omenjenem poslopju. Uvedena je preiskava. Policija sestavlja spisek vseh oseb, ki so svoječasno neznano kam izginile.

Oče, ki je pustil umreti svoje otroke od gladu. Mrliški oglednik v Stettinu je z začudenjem ugotovil, da je umrl tamkajšnjemu zidarju Wurerju tekom treh let že tretji otrok ter da je bilo truplo vsakega otroka tako shujšaon, da ga je bila sama kost in koža. Opozoril je na to pristojno oblast. Zdravniška preiskava je ugotovila, da je pustil zidar, ki je tudi svojo ženo često surovo pretepal, svoje otroke dobesedno usmrtiti od gladu.

Edinec. Dokazano je, da so otroci edinci mnogo manj nadarjeni, kot pa oni, ki izhajajo iz družin, v katerih je število otrok veliko. Ne le, da taki otroci pridejo povprečno poldrugo leto, oziroma dve leti pozneje v šolo, so tudi pri učenju splošno za drugimi. Polovico otrok, katere so preiskali, se ne sporazume z drugimi otroci in so taki ljubljenčki edinci nepriljubljeni, ker so navadno pomehkuženi, se ne znajo prilagoditi drugim otrokom, so svojeglavni in ne vedo, kedaj morajo popustiti v kaki stvari. Nekdo, ki je preiskal 400 takih edincev, je našel, da je četrtina takih, katerih značaj je pred vsem sebičnost.

Aretacija drznega roparja. Iz Londona poročajo: Po skoraj štiri leta trajajočem preganjanju po vsem svetu je bil te dni aretiran v Manili eden od najpredrznejših zločincev Zedinjenih držav, neki Hugh d'Autremont. Lopov je izvršil leta 1923 v družbi z dvema tovarišema napad na železniški vlak. Roparji so umorili strojevodjo, kurjača in nekega zavirača, nakar so pognali v zrak poštni voz, pri čemur je neki poštni uslužbenec živ zgorel, ter jo odkurili z velikim plenom. Zločin je vzbudil v Ameriki veliko razburjenje in pričel se je besen lov za storilci. Več kot sto oseb je bilo po krivici aretiranih in ko se je izkazala njihova nedolžnost, zopet izpuščenih.

Drzen roparski napad na banko. V podružnici Agrarne in obrtne banke v Veliki Bitzi na Moravskem je bil izvršen te dni roparski napad, ki je zahteval človeško žrtev. Okrog pol 11. ure dopoldne se je pojavil pred banko mlad fantalin, ki je potegnil roleto. Med tem so udrli trije njegovi tovariši v banko ter zvezali ravnatelja in blagajnika, nakar so oropali blagajno in odnesli 26.000 čeških kron. Med tem, ko so vlomilci »delali«, je vstopil v lokal uradnik neke tvrdke, ki je hotel vložiti v banko 15.000 kron. Roparji so mu denar odvzeli ter mu zapovedali, da mora biti miren. Ker je jel uradnik klicati na pomoč, so ga naskočili lopovi z nožmi. Dobil je sedem ubodljajev, med temi enega v srce. Kmalu nato je prišla v banko neka kmetica. Lopovi so jo postavili v kot ter ji ukazali, da mora biti mirna. Ko so svoje delo izvršili, so prisilili slugo, da je telefoniral na centralo po avtomobil, s katerim so se nameravali odpeljati. Vendar pa so jo odkurili, še predno je prišel avtomobil. Vse slovaško orožništvo je alarmirano v svrho izsleditve zločincev.

Pisma iz domačih krajev.

Krčevina. Č. g. katehet in učiteljstvo osnovne šole v Krčevini-Lajtersberg vabi vse starše šolskih otrok, naj se na cvetno nedeljo udeležijo roditeljskega sestanka (zborovanja), ki bo ob pol 2. uri popoldne v VI. razredu domače šole. Govorila bosta o zelo važnih in potrebnih stvareh za domače življenje č. g. katehet in g. učitelj Lovše.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Letošnja zima je našo župnijo nemilo zadela. Kruta smrt nam je iztrgala iz naše sredine izredno veliko naših dragih različne starosti. Tako smo dne 21. marca spremljali na zadnji poti blago in dobro gospodinjo in Marijino družbenico Jožefo Lorber iz Sp. Gasteraja. Dne 25. marca Mihaela Stiper, moža v starosti 86 let, ki je s težkim delom v potu svojega obraza presrbel svoje otroke in jih dobro vzgojil. Večni Bog mu bodi plačnik. Dne 1. aprila pa smo spremili na pokopališče Janeza Krautič, veleposestnika na Malni, ki je bil blizu 20 let občinski svetovalec. Pevski zbor je zapel vsem na domu in pri grobu ganljive žalostinke. Vsi trije, sedaj rajni, so bili zelo priljubljeni, kar je kazala velika udeležba pri pogrebu. Svetila jim večna luč! —

Velika Nedelja. Popolnoma prav je, da ti Slovenski Gospodar tako lepo skrbiš za nepristranost naših kraljevih pismonošev, za pravilno kletarsko nadzorstvo v Hajndlu in za lepoto naše Mihovske vasi ob vznožju krasnega velikonedeljskega hribčka. Gospoda pismonoši! Le vama je koristno, da nastopata nestrankarsko, in le tisti vama hočejo dobro, ki vaju pred strankarstvom svarijo. Ako še sedaj tega ne uvidevata, sta res s slepoto udarjena. S krvavimi davki vaju plačujemo vsi davkoplačevalci, ne

samo vajini pristaši. Kletarsko nadzorstvo v Hajndlu pa se nam zdi le tedaj pravilno, ako se ne upošteva samo sedanji hasnovalec in užitkar, ampak tudi v zemljiški knjigi vknjiženi lastninar vinograda in kleti, oziroma viničarije. Nikogar se ne sme izzivati, ne dražiti, ne žaliti, prav nikogar, ne vžitkarja, ne lastninarja; zato je zbiranje raznih gostov večkrat v pozni noči združeno z velikimi nevarnostmi, na požar niti misliti ne upamo. Boljše bi bilo, da bi vžitkar nadzorstvo kleti položil v roke starejšega in vsestransko obzirnega moža. In naši Mihovci! Poglej jih od nog do glave, od železniške postaje do brega, ali niso lepi? Ti bujni vrtovi in sadonosniki, ta prostorna dvorišča, te večje in manjše hišice s cvetlicami v oknih in snežno bele kakor plavajoči labudi, to je blagodejni užitek neštetih mimoidočih popotnikov! In vendar še bi bili lepši naši Mihovci, ako bi bile ceste bolj suhe, bolj z gramozom posute, posebno od Jupovih do Šoštarovega Hanza, ako bi se še ena hiša popravila in pobelila, ako bi ob hudem deževju dobila voda takojšen odtok iz nižjih leg in ako bi okrajni zastop ormoški kmalu izbetoniral globoki jarek ob severni strani ceste. Da nam je gostilničar Alt na tiho nedeljo priskrbel kričeči »ringelspiel«, ni kazilo lepoto naše vasi, pač pa srca naših otrok. Nekateri otroci so začeli zmikati jajca, da bi prišli do denarja za »ringelspiel«. Gospod Alt, plačajte otrokom rajše vi parkratno fletno vožnjo, pa jim 14 dni prej oznanite, da otrokom ne bo treba jemati. Ljubi Slovenski Gospodar, ako se ti posreči, da bodo naši Mihovci še lepši kakor so sedaj, dobiš najlepši in najbolj dišeči pušelc od vseh najlepših mihovskih deklet.

Žvab pri Sv. Tomažu. Ako bi slučajno ljudje sosednih vasi mislili, da se na Žvabu ženimo le na pust, bi bili napačnega mišljenja. Ravno dne 28. marca se je tukaj poročil vrl mladenič Ivan Petrena, z gospodično Miciko Slokan, stanujočo ravno tam, ki ga je že več let oskrbovala kot gospodinja krščanskih načel. Mlademu zakonskemu parčku, ki gospodari na Žvabu št. 11, želimo obilo sreče in blagoslova pri velikonočnih pisankah.

Dobrna pri Celju. Preteklo nedeljo je bil nameščen na našo župnijo naš novi župnik č. g. Karl Arlič. To je bil znova dan veselja za Dobrno. Zato so dobri dobrnski župljani pripravili svojemu novemu g. župniku prav iskren sprejem že v soboto popoldne in zvečer. Na vasi pri slavoloku so ga pozdravili v imenu občine g. Jožef Rošer, v imenu cerkve in župljanov g. Matevž Božnik, v imenu šolske mladine Dergajnerjeva in v imenu Marijine družbe Božnikova. Ljudstvo je spremilo svojega g. župnika v cerkev, kjer je bil blagoslov in kjer je g. župnik kratko nagovoril svoje nove župljane s prav očetovsko ljubeznjivimi besedami. Zvečer so mu domači pevci pod vodstvom g. Schmidta in s sodelovanjem domačega gasilnega in rešilnega društva priredili podoknico in bakljado. — V nedeljo je bilo slovesno umeščenje, ki ga je izvršil gospod dekan Ivan Toman in kateremu je prisostvovalo izredno veliko vernikov iz domače in sosednih župnij. Novemu gospodu župniku želimo božjega varstva in blagoslova, da bo vodil dobrnsko župnijo v njenem dosedanjem slovesu katoliške in narodne zavednosti in slovesu vsesplošnega napredovanja!

Št. Andraž pri Velenju. Da ne bo javnost v zmoti, da se Andražani zaspali, naj dovoli nam podati na tem mestu tele zanimivosti: Srečo smo namreč imeli, da je imela ravnokar preminule dni od 27. do 30. marca tukajšnja Marijina družba prve duhovne vaje, oziroma jih je imela cela župnija. Vodil jih je z vso vnemo in požrtvovalnostjo velik ljubitelj mladine preč. g. P. Vladimir Bobek iz Nazarja v Sav. dolini. Globoko zamišljeni govori so prišli prav iz srca in upajmo, da so segli tudi v srca, kjer daj Bog svoj obilen blagoslov. 27. marca je imela DZ svoj občni zbor. Ostalo je pri starem. V sredo, na dan vednega češčenja je imela M. D. skupno sv. obhajilo. Pod Marijino zastavo je bilo sprejetih 9 mladenk in 7 udov je bilo sprejetih v tretji red sv. Frančiška. Že tu so se ob sklepu duh. vaj pokazali prvi bogati sadovi. Eni so se duh. vaj veselili, drugi so se bali za čas, toda govori so bili izbrani, vlekli so kakor magnet, pa je še deževno vreme pripomoglo, da je bila, posebno k sklepu res častna udeležba. Upajmo, da nam bodo ti lepi, milostipolni dnevi ostali v vednem hvaležnem spominu. Preč. g. patru pa želimo tudi po drugod v njegovem težkem delu prav bogatega blagoslova in pomoči božje ter mu kličemo v vsej hvaležnosti prisrčni Bog ga živi ter kmalu na svidenje! Nam nasprotni listi, zlasti »Domovina« so tudi pri nas začeli zastrupljati naše še sicer dosti dobro ljudstvo. Upajmo, da ji bodo vsi tisti, katerim se je vtihotapila, odločno obrnili hrbet, ter jo poslali tja, odkoder je prišla. Slov. Gospodar, Slovenec, Bogoljub, Glasnik in drugi katoliški listi, ti so vredni, da jih naročimo in prebiramo, če hočemo, da bo naš slovenski narod res narod poštenjakov, narod globokovernih mož in žena in takih si želimo!

Sv. Peter v Sav. dolini. Umrla je preteklo soboto obče spoštovani kovaški mojster in posestnik Jožef Čede, mož pristne katoliške in slovensko narodne korenine. V pondeljek smo ga v resno slovesnem sprevodu ob navzočnosti mnogoštevilnih mož in žen položili v njegov rodbinski grob. Kremenit boritelj za katol. misel, počivaj v miru! V marcu pa je spremenila zemeljsko trpljenje z nebeškim veseljem ugledna posestnica Antonija Hropot, pravi biser bogoljubne, darežljive in gostoljubne Slovenke. Bodi ji v občini šentpeterski ohranjen trajen spomin!

Sv. Rupert nad Laškim. Janez: »Kaj pa si tako zamišljen, Jaka? Ali ti je znabiti Štipica Radič pisal kako hudo pismo radi nazadovanja njegove stranke med Slovenci? Ali pa te straši v tej župniji umirajoča »Domovina«? — Jaka: Prešmentana reč, veš, Janez, hudo mi je pri srcu. Že dolgo ne morem več spati, pomisli: občinske volitve so pred durmi, jaz pa naj spravim 34 mož na našo samostojno listo? Kje pa jih naj vzamem, če jih pa ni! Kakor sneg so skopneli moji pristaši, nihče več na »Domovino« ne veruje. Res, da je naša stranka pri zadnjih volitvah dobila 28 glasov, pa pomisli: tam v škrinjico na tihem spustiš mehko krogljico, da nihče ne ve, če si volil samostojno; a kandidatna lista, to ti je šment! Obesijo jo na javno občinsko tablo, da vsak človek pase svojo radovednost nad teboj. In kaj še vse moreš dandanes slišati o samostojnežih? O, kam so šli zlati časi, ko je vladal Pucelj? Kar jokal bi se najrajši.« Janez: »Jaka, ne žali se preveč, utegnilo bi ti škodovati, tolaži se, da je dandanes ves svet spufan, da torej ni čudno, četudi samostojna stranka med kmeti gre rakovo pot! Ljudska stranka gre res povsod naprej; a ti ne smeš zgubiti glave! Saj si naš general! Stopi korajžno pred klerikalce, ponudi jim milostno kompromis, zahtevaj od 17 odbornikov 10 za se, saj jih imajo oni 7 še vedno dovolj.« Jaka: »Hvala ti, Janez za tvoje odkritosrčne besede, sedaj pa sem čisto potroštan; pogumno bom šel na delo, primaruha, če raztrgam po Grahovšah tudi dva para podplatov, zmaga bo pa nazadnje naša, kakor doslej še vedno!« Jaka in Janez si podata roke in gresta vsak svojo pot; Ruperčani pa se pripravite za velike reči!

Svetina pri Celju. Mrzle sapice še tukaj sicer pihajo, a že prihaja ljuba pomlad na prijazno Svetino. Izletniki iz Celja že prihajajo, se krepijo v izvrstnem gorskem zraku in se veselijo probujajoče se narave. Na veliko noč je tukaj cerkveno opravilo, tudi na belo nedeljo. Na belo nedeljo priredi Dekliška zveza od Sv. Ruperta tam zanimiv nastop z igrami, petjem in govori! Pridite v prijazno Svetino, okrepili si bodete telo in dušo!

Sevnica. V nedeljo, dne 27. marca smo pokopali 96 letnega očeta Martina Požuna iz Marofa v sevniški župniji. Po domače so mu rekli »marofški oče«. Mož je bil komaj teden dni na bolniški postelji, sicer je bil dokaj čvrst, tako da je vedno sam iz hiše hodil ter sedeč na klopici, čital brez očal »Slov. Gospodarja« ali pa molitvenik. V življenju ni rabil tobaka, a dobrega vina se ni branil za potrebo, tako je sam pravil. Živi pa še nekaj oseb obojega spola v tej župniji, ki so tudi preko 90 let stare, kar je znamenje, da bivajo tukaj zdravi ljudje.

Mala oznanila.

Išče se preprosto, zdravo in pošteno dekle, srednjih let, vajeno vseh hišnih opravil in nekoliko kuhanja, k družini z 1 otrokom. Marijine družbenice iz dežele imajo prednost. Ponudbe na: Ivan Lebič, učitelj, Prevalje. 485

Slovenska gospa išče pošteno služkinjo, ki zna samostojno kuhati in opravljati vsa hišna dela za v južno Srbijo. Dobro ravnanje in primerna plača zasigurana. Potni stroški na službeno mesto se plačajo. Ponudbe: gospa dr. Schwab, Celje. 474

Iščem pekovskega vajenca takoj. Naslov Andrej Glušič, pekarski mojster, Št. Janž pri Dravogradu. 472

Išče se učenec v trgovino mešanega blaga, poštenih staršev. Franc Medik, Velika Nedelja. 467

Učenec se sprejme pri Maksu Šalamun, kovaški mojst., Osek, Sv. Trojica v Slov. gor. 476

Vozniki za les v hribih se iščejo. M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. 482 2—1

Majerja za živino se takoj išče, prednost imajo oženjeni brez otrok. Stanovanje, luč, kurjava, plačilo po dogovoru. Oskrbništvo Warsbergove graščine v Rečici ob Paki. 491

Uprava grajščine Trakoščan z. p. Bednja, Hrvatska išče voznike za prevoz jelovih desk od njene parne žage na hrvatsko-slovenski meji k železnici v Ptuj (20 km), mesečni kvantum 300 do 400 kub. m. 464

Oskrbnika, samskega ali poročenega za poljedelstvo in gozdarstvo, zaželjeno tudi v hmeljarstvu in kletarstvu izvežbanega, sprejme Anton Cvenkl, Sv. Peter v Sav. dolini. Prednost ima tisti, katerega žena bi bila zmožna gostilno voditi. 451 3—1

Išče se dekla za župnišče v laškem okraju. Kje, pove uprava. 417

Vajenec za sodarsko obrt se sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu. Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 437

Hlapec, ki je vajen mizarskega in tesarskega dela se sprejme, tudi poročen, brez otrok; če bi žena opravljala vrtna ali poljska dela, ima prednost. Posmene ponudbe s prilogo spričeval na Antona Cvenkel, St. Peter v Sav. dolini. 439

Ženska ali moški, ki je vajen vrtnega dela, kakor tudi toplih gred, se sprejme. V čebelarstvu izvežbani imajo prednost. Pismene ponudbe s prilogami spričeval na Antona Cvenkl, St. Peter v Sav. dolini. 440

Stalno upokojeni duhovnik išče v letni najem stanovanje z nekaj zemljiščem v zavetni legi v prometnejšem kraju lavantinske škofije, najrajši v kaki zacasno prazni cerkveni hiši. Bi lahko nadomestoval v slučaju potrebe častitega gospoda dušnega pastirja. Cenjene ponudbe na upravo. 479

Kavarno — gostilne, tudi z mesarijo v večjem kraju na prodaj, najem ali račun. Več gostiln Maribor okolica ponudi »Marstan«, Maribor, Koroška cesta 10, I. nadstr. 493

Na prodaj posestvo 34 oralov pri Sv. Juriju pri Hrastniku z lepim gozdom, zemlja pripravna za hmelj, z dobrim gospodarskim poslopjem. Redi se 7 glav živine. Hriberšek Ivan, p. Dol pri Hrastniku, vas Sv. Jurij 24. 489

Malo posestvo z žago pripravno tudi za točenje pijač ob veliki cesti, se radi selitve proda za 75.000 Din. Hudovernik Albin, pos., Podgorje—Suhidol, Slovenjgradec. 457 2—1

Majhno posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem po ceni na prodaj. Več se izve pri Mihaelu Polanec, Sv. Miklavž, p. Hoče pri Mariboru. 463

Lepo posestvo ob okrajni cesti v prijazni vasi Sp. Brezovo pri Sevnici, pol ure od kolodvora Blanca ali ¾ ure od kolodvora ali trga Sevnica ob Savi, obstoječe iz domačije, sadonosnik, prvovrstne njive, gozdovi, vinograd, vse skupaj 14 oralov obsežno je za 62.000 Din na prodaj. Kupci naj se zglase pri Fr. Slemšek, gostilničar, Spodnje Brezovo pri Sevnici. 465 2—1

Hmeljarji pozor! V Savinjski dolini v vranskem okraju je radi družinskih razmer takoj na prodaj dvoje lepih posestev za gojitev hmeljarstva ter živinoreje, in sicer: 1. obsega 35 oralov, arondirano, obstoječe iz 25 oralov samih lepih njih ter 1 oralov zaraščenega gozda in 6 oralov travnikov. Vso poslopje lepa hiša, gospodarsko poslop je, svinjaki in šestokenski kozolec, je še skoraj novo. 2. obsega 75 oralov z gospodarskim poslopjem, in sicer: okol' 20 oralov lepe, ravne zemlje za njive in travnike, 20 oralov zasajenega smrekovega gozda, ostanek pa lepo, debelo bukovje. Naslov se izve v upravi. 2—1 423

Cepljeno trsje vseh boljših vrst na priporočljivih podlagah. Cena po dogovoru. Anton Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 478

Imam več tisoč Riparia Portalis za cepiti od 6 mm na prej. Kupčič Martin, Sv. Jakob v Sl. gor. 495

Kupujte zanesljive, zajamčeno rodne trse vseh, pri nas priznano najplemenitejših vrst pri Konradu Znuderl, Maribor, Betnavska cesta št. 40.

Koleselj v dobrem stanju, istotam tudi 1 voz na peresa in ena slamoreznica se po ceni proda. Izve se pri upravi. 494

Jajca za valenje od štajerskih in sulmdolskih kokoši ter od velikih gosi, rac puranov vedno pri Greiner, Maribor, Gosposka ulica 2. 492

Domači ročni, valjčni mlin, od tvrdke Sauthner, Strassgang 2, malo rabljen, po ceni na prodaj pri Josip Sorko, Breg pri Ptuju. 484 3—1

Dežnike vseh vrst, kupite najceneje v trgovini Franc Senčar Mala Nedelja in Ljutomer. 477

Vino sortiranih vrst kakor tudi navadno kupim večjo količino. Ponudbe z vzorci na D. Pačnik, veletrgovina z vinom, Laško. 480

Topljeno maslo in tirolski krompir »Alma« za seme proda graščina Turn, Sv. Križ pri Litiji. 483

Jetika! Zdravnik dr. Pečnik sprejema jetične v svojem zavodu (Anstalt) za lažjo jetiko, Jánina, železniška postaja Rogaška Slatina, Štajersko. Pridite na pregled. 481

Hranilnica in posojilnica Sv. Anton v Slov. gor. naznani, da se vrši občni zbor dne 18. aprila 1927, ob treh popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Pregled računa 1926. 2. Odobritev računa. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Načelstvo 470

Izjava. Podpisani prekličem žaljive besede, katere sem govoril proti Ropotar Egidiju in se mu zahvalim, da je odstopil od nadaljne tožbe. Mikek Josip, Stara vas. 486

POZOR VINOGRADNIKI!
Brizgalnice proti peronospori! Sistem »Non plus ultra« in sistem »Jessernigg« ter nahrbtne žveplalnike »Vulkan« izdeluje in razpošilja proti garanciji in v najboljši izpeljavi in kvaliteti Domača izdelovalnica vinogradniških aparatov
Andrej Frank in sin, Ptuj.
Zahtevajet cenike! 471 4—1

Limone in pomaranče

ter vsakovrstno vsak dan svežo zelenjavo dobavlja po najnižjih dnevnih cenah edino le tvrdka

Celestina Glavnik

Ljubljana
Pogačarjev trg 1.
Telefon interurban 2498.
Brzojav: Glavnik, Ljubljana
402

Kmetje šmarskega sreza!

Najlepše praznike leta obhajate v novih oblekah. To Vam omogočijo nizke cene trgovine

Ed. Suppanz v Pristavi.

Novo blago za poletje prispelo. — Za naše lepotice največja izbira židanih robcev. 473

Priporoča se
Delikatesna trgovina na Aleksandr. c. 31
v bližni glavnega kolodvora.
Velika izbira vedno svežega delikatesnega blaga in vedno svežega peciva od prvovrstne tvornice V. Bizjak in drug, Rogaška Slatina. Na drobno in na debelo po originalnih tvorniških cenah! Istotako se priporoča zraven spadajoča zajutrkovalnica in vinarna s pristnimi domačimi in dalmatinskimi vini ter prvovrstnim odprtim pivo iz Maribora. Z odličnim spoštovanjem
Franc Kurinčič, Maribor.

Kmetovalci! Pozor!
KLOBUKI
se kupijo najboljše in najcenejše v
klobučarni A. AUER, MARIBOR, Vetrinjska ulica 14.
Največja zaloga vsakovrstnih moških in deških klobukov in čepic že od 40 Din naprej. Popravila se izvršujejo najbolj hitro in poceni. 434

Naznanilo.

Ljubljanski magacin v Celju naznanja, da so pri žrebanju nagrad dne 3. aprila 1927 zadele sledeče številke:

štev. 1213 g. Marija Košir, Dobrna,
štev. 1205 g. Knafal Karl,
štev. 1194 g. Ludvik Ravnak, pri Vojniku,
štev. 1179 g. Marija Jegrišnik, Liboje,
štev. 1004 g. kupec iz Št. Janža, Velenje,
štev. 1100 g. Tanšek Štefi, Celje, Zavodna,
štev. 1129 g. kupec, Pržinska vas, Teharje,
štev. 1107 g. kupec iz Ovsenca, Štore,
štev. 1212 g. kupec iz Rečice ob Paki,
štev. 1144 g. Stožir Jože, Trnovlje,
štev. 1203 g. Križan, Celje, Aleksandrova ulica 7,
štev. 1217 g. Vrečko Neža, Bovše, Vojnik,
štev. 1039 g. Sekožič, Kaplavas, Št. Pavel,
štev. 1027 g. Anton Kos, Zgornja Ponikva,
štev. 1036 g. Alojzija Zupančič, Št. Jurij ob Taboru,
štev. 1189 g. Katarina Horvat, Lubečna,
štev. 1193 g. Lipovšek Terezija, Celje, Gregorčičeva ulica,
štev. 1195 g. Sivka Marjeta, Štore,
štev. 1181 g. Neža Krajšek, Prežinska vas,
štev. 1221 g. Marija Mernik, Teharje,
štev. 1137 g. Ema Pevec, Zibika 25, pošta Pristava,
štev. 1122 g. Josip Lečnik, Laško,
štev. 1182 g. Marija Vodep, Št. Jurij ob južni železnici,
štev. 1054 g. kupec iz Rimskih toplic,
štev. 1090 g. Franc Skaza, Braslovče,
štev. 1224 g. Marija Grun, Gaberje,
štev. 1095 g. Zofija Kuder, Vrbje, Žalec,
štev. 1088 g. Franc Marot, Braslovče,
štev. 1043 g. Žibert, Rečica ob Paki,
štev. 1071 g. kukec iz Št. Pavla.

Vsi ti kupci prejmejo poleg dobrega in cenenega blaga še svoj denar nazaj. Pozivamo jih, da se oglase čim preje v svrho izplačila.

Pojasnilo.

Nagradna prodaja Ljubljanskega magacina v Celju se vrši na ta način, da prejme vsak kupec kot nagrado srečko, s katero zadene v srečnem slučaju kot dobitek ono svoto denarja, ki ga je plačal za kupljeno blago.

Da razjasnimo, podajamo v sledečem par primerov: Ako kupite za svoto 100 Din, ali za 200 Din, ali za 300 Din blaga, imate pravico do dobitka v znesku 100 Din, ali 200 Din, ali 300 Din. To pomeni, da dobite povrhu blaga svoj denar nazaj. Blago dobite torej popolnoma zastonj. Drugod plačate blago, in denar, ki ste ga morebiti težko zaslužili, je za Vas izgubljen. Pri nas dobite po vsej verjetnosti že pri prihodnjem žrebanju ves svoj denar nazaj. Tudi če kupite za 10.000 Din ali še za večjo svoto, lahko dobite že pri prihodnjem žrebanju ves svoj denar nazaj.

Oblečeni namreč morate biti. Če pa že kupujete, tedaj se boste vendar ravnali po svoji pameti. In Vaša pamet Vam veli, da kupite tam, kjer je najcenejše in najboljše in kjer dobite po vsej verjetnosti svoj denar povrnjen, kjer torej dobite blago zastonj.

Naša zaloga obstoja iz svežega, najboljšega in najcenejšega manufakturnega blaga. Posebno opozarjamo na našo zalogo štofov in dežnih plaščev. Izdelujemo obleke po meri.

Prihodnje žrebanje se vrši dne 13. aprila 1927.

Ljubljanski magacin v Celju.

Št. Ilj v Slov. goricah. (Živinski sejem.) Gospod veliki župan mariborske oblasti je na podstavi naredbe ministrstva trgovine in industrije dovolil obnovitev štirih letnih in živinskih sejmov. Prvi teh živinskih sejmov se vrši na cvetno soboto, dne 9. aprila za prostor se na živinskem stajališču ne bo nobena pristojbina pobirala. Pričakovati je veliko živine. Mesarji in živinokupci so vljudno vabljeni.

Sv. Martin pri Vurbergu. Umrl je po kratki bolezni naš edini sinček Kocbek Matevž v sedmem letu svoje starosti dne 11. marca popoldne. Komaj je začel z velikim veseljem zahajati v šolo, a ni mu bilo pripuščeno. Topla zahvala vsem, ki so se udeležili pogreba. Hvala tudi sorodnikom, sosedom, prijateljem daleč naokoli za številno spremstvo pri pogrebu. Takšnega pogreba pri Sv. Martinu ne pomnimo. Z Bogom dragi Matevž, ne bomo se več videli tukaj. Edini sinček počivaj v miru in prosi tam Boga za nas. Upamo, da se med angelci v nebesih veseliš. Češčeno, hvaljeno presv. Srce Jezusovo na večne čase bo. Žalujoči ostali.

Velika Nedelja. Vprašanje na dopisnika notice »Pojasnilo iz Ormoža«, priobčen v »Slovenskem Gospodarju« dne 24. marca t. l. štev. 7, v katerem dopisnik trdi med drugim, da so mlinarji, sodarji in sedlarji izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji. Vpraša se dopisnika, kedaj in s katerim odlokom so bili omenjeni obrtniki izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji? Ali morda na povelje samostojnih demokratov, ki te laži okoli trosijo? Resnica je, da nobena stroka zgoraj imenovanih ni izločena, ker za to tudi od oblasti nobenega odloka ni bilo. V dokaz za to je, da so bili sedlarski in sodarski vajenci 19. marca pri Skupni obrtni zadrugi pri Veliki Nedelji oproščeni. Torej dopisnika v vednost! Nadalje dopisnik trdi, da neko novo obrtno zadrugo v Ormožu snujejo pristaši Slovenske ljudske stranke. Ali sta Matija Rakuša, mizar v Hajndlnu Zabavnik, gostilničar v Ormožu, pristaša SLS? Potem agitatorji, ki za vašo zadrugo agitirajo: Alojz Stajnko, kolar v Ključarovcih, Podgorelec Matija, mizar v Lešnici in Vinko Zvegla, kolar v Sodincih, so to pristaši Slovenske ljudske stranke?

Mala Nedelja. V Društvenem domu pri Mali Nedelji se vrši na cvetno nedeljo, 10. aprila predavanje s spremljevanjem kinofilma — Bernardka, lurška pastarica in lurški čudeži«. Samo dve predstavi: Prva po večernicah, zadnja ob pol 7. uri zvečer. Vstop nina znižana. Ne zamudite in oglejte si vsi od blizu in daleč to znamenitost.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na posvetitvi dobre hiše Jaušovec (Kralovi) v Seliščih se je nabralo za dijaško kuhinjo 150 Din. Bog povrni!

Celje. Stefan Ivanuša, 32 let star, rojen v Krčevini pri Ptuju, v občino Brebrovnik pristojen, r. k. samski rudar, brez stalnega bivališča, radi tatvine opetovano predkaznovan, prodajal je meseca julija 1926 v selu Pretetinci pri Čakovcu seljakom razno manufakturno blago in več oblek, ki je ker ga je po vsaki ceni razpečaval, bilo gotovo ukradeno. V shrambi podpisanega sodišča se nahajajo: 1 dolga zimska suknja — površna — z temnozeleno podlago z rudečimi in modrimi črtami, 1 moška suknja in hlače iz temnorujavkastega blaga, 1 kompletna obleka iz rižastega temnosivega blaga, 1 kompletna obleka iz rižastega temnosivega blaga, 1 rujava suknja in hlače, 1 stare sivoprogaste hlače, 1 kompletna obleka temnozelenkaste barve, 2 svileni naglavni ruti, 3 naglavne rute iz perkala, 1 in pol metra črnega blaga. Razven tega je prodal tudi kakih 10 metrov sukna, 2 srebrni žepni uri in 1 par ženskih čevljev. Lastniki teh predmetov in osebe, ki zamorejo navesti, kje je bilo to blago ukradeno, naj to nemudoma javijo okrožnemu sodišču v Celje k Vr VIII 78/27.

Nova Cerkev. Gospodinjski tečaj v Novi Cerkvi priredi na cvetno nedeljo, dne 10. aprila razstavo kuharskih in sirarskih izdelkov in ženskih ročnih del v hiši gospoda župana Lešnika v Polžah, ki se otvori zjutraj po rani maši in akademijo v 1. razredu osnovne šole v Novi Cerkvi, s sledečim sporedom: 1. Venček narodnih pesmi (ženski zbor). 2. Kmetski hiši (deklamacija). 3. Le pevaj dekle (ženski zbor). Ko ptičica. 4. Za sinom, Svarilo (deklamacija), 5. Tri perice (ženski trospev). 6. Brez zajutrka (šal. enodejanka). 7. Kuharica (komični prizor s petjem). 8. Venčarica (sklepna slika s petjem). Vstopnina: sedeži 1. vrste 10 Din, II. vrste 5 Din, stojišča po 3 Din. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vljudno vabi vodstvo.

Škofjavas. Gospod župana Kožuha vprašamo: kedaj misli izvršiti sklep odborove seje od 1. decembra 1926? Pred časom se je gospod župan izrazil proti nekemu našemu pristašu, da župan hoče biti, ako je tudi zastonj. Zakaj daje obč. odbor plačo gospodu Kožuhu, ako mu odvzamete plačo, bo on rad zastonj, samo da bo smel biti gospod župan. Županovo plačo pa je boljše, da dobijo občinski reveži, ali jim jo pa odstopite gospod župan kar sami, ker se ti presneti klerikalci nič zanje ne brigajo, se boste pa vsaj vi.

Rečica v Savinjski dolini. Dne 28. marca smo pokopali Korenovo Ano iz Št. Janža. 29. marca pa mežnarjevo mater iz Gorice. Kako sta bili spoštovani, je dokaz obilo število prijateljev in sosedov, ki so ju spremili na zadnji poti. V trgu imajo pred občinsko hišo stariski vodnjak, ki ga posebno vsak tujec občuduje in opazuje, ko se s poštnim avtomobilom skozi pelje, vsled krasnega oklepa. Lastnik že nekaj let namerava par delov odstraniti, kar gotovo gospod podžupan ne bode dovolil, vsaj stari ljudje pravijo, da je trg postal po znanem prangerju in vodnjaku, ki sta pred novo občinsko hišo.

Sele pri Slovenjgradcu. (Postna oltarna slika.) Za našo župnijske cerkev je naslikal akademični slikar g. Peter Markovič v Rožeku (Rosegg) na Koroškem veliko in lepo sliko za postni čas: Kristus na križu, ob vznožju križa kleči v globoki žalosti Marija Magdalena. Gospod Markovič je bil vedno, tudi v najtežjih časih in ko so mu Nemci ponujali razne ugodnosti, veren in zvest naš pristaš. Zato ga toplo priporočamo, ako bi kdo kako sliko potreboval (je tudi zelo dober portretist), zlasti ker živi sedaj na stara leta v težkih razmerah. Na Štajerskem so znane njegove slike v rajhenburški novi cerkvi.

Solčava. Cesta iz Luč v Solčavo se še ne gradi, a kakor zvemo iz zanesljivega vira, je določena zadostna vsota pri proračunu za regulacijo hudournikov tudi za to cesto. Tako, da je upanje, da bo do 23. junija že zgotovljena — takrat je namreč nepreložljivo žrebanje solčavske orlovske loterije.

Šmarje pri Jelšah. Seveda se povsod vedno kaj novega dogaja. Pa nam domačinom se marsikaj zdi čisto vsakdanje, kar pa drugod živeče rojake živo zanima. To nam je v lepi besedi povedal tudi »Smarčan iz tujine« in je tudi mene spodbodel, da poročam, kar vem iz govoric in cerkvenih oznanil veselega in žalostnega. Letošnji pust tukaj ni kaj posebno razsajal. Ni bilo bogve kakšnih veselic in prireditev, pa tudi gostij le 14. Od tod so odpeljali neveste: eno v Marenberg, eno v Št. Vid, eno na Sladko goro ter tri v Zibiko. Domači fantje pa so dobili: štiri iz domače župnije, po dve pa iz Ponikve in iz Sladke gore. Pečnik iz Šmartna pri Celju z M. Ano Lampretovo bo gospodaril v Zadržah, našemu Tončeku Anderluh in njegovi Lojziki pa daj Bog srečo pri Sv. Roku! Spanska se je oglašala tudi pri nas, pa še trka tudi sedaj! Toda do danes še — hvala Bogu — ni imela posebnih uspehov. Umrlo jih je sicer že 18, toda na španski menda nihče. Med rajnimi sta dva novorojenca, dva štiridesetletnika in dva petinšestdesetletnika, vsi drugi pa med 75 do 90 let; najstarejša je bila Hrabušek Marija z Vrha. Naj počivajo v miru! Dela imamo silno veliko. Bog nam le daj lepo vreme!

Šmarje pri Jelšah. »Šmarčan v tujini« nas je v zadnjem »Gospodarju« podregal, naj kaj poročamo iz naših krajev. Prav rad mu ustrežem, če mi le gospod urednik kak prostorček odloči. Delamo in se trudimo na vse pretege, pa bi radi še bolj, če nas le vreme ne motilo. Obrezali smo, deloma tudi okopali ter vinogradnike posnažili; začeli smo tudi že orati in vrte pripravljati. Toda že v četrtek zvečer nam je začelo vreme nagajati in nas moti že peti dan. Je že bila v jeseni huda vožnja po naših cestah, kaj še le bo zdaj! V naravnost groznem in za ljudi in živino nevarnem stanju se nahaja posebno cesta iz Ločneca preko Ješovca do Šmarja. Grajščinske gozdove v Ločnecu so namreč posekali in zdaj že dolgo časa vozijo drva in plohe na železnico. Cesto sicer popravljajo z vlaganjem vej in krepeljev, toda kljub temu je cesta taka, da se nam smilijo ljudje in živina. Vsaj nekoliko se je pa na prizadevanje mladega in čilega posestnika Štefana Čuješa popravila stara ali rimska cesta skozi Korpule in Gaj, za kar smo prav hvaležni. Bom še poročal, pa bolj kratko, ker bom imel več dela, kot pa ga imam v tem odurnem vremenu.

Hrvatsko Zagorje. Če kdo v državi, potem imajo gotovo kmetje iz Hrvatskega Zagorja povoda dovolj, da tožijo o slabi letini lanskega leta. Radi gostonaseljnosti že itak ubožno ljudstvo, je lansko leto še posebno hudo trpelo radi obilnega deževja, ki pušča tu vedno težke sledove. Zemlja je namreč po večini težko propustna ilovica, ki se počasi suši, četudi je večina njiv v položnih legah. Zemljo obdelujejo po svojih izkustvih tako, da bi bila kar najbolj zavarovana pred močo; zato delajo ozke sloge, pol drugi do dveh metrov široke, razgone globoke, katere po izvršeni setvi očistijo še s plugom in motiko. Preko slogov in dostikrat kar preko celih njiv napravljajo povprečne jarke, po katerih se naj odteka voda. Koruzo osipavajo (ogrebajo) visoko, ker menijo, da bodo na vrhu grobov novo nastale korenine lažje prenašale mokroto. Pa lani se je koruza, ki je tu glavni sadež, slabo izkazala, ker v večini slučajev niti četrtino normalnega pridelka ni dala. Radi goste naseljnosti izkoriščajo vsak košček zemljišča in tako najdemo njive, vinograde itd. v legah. v katere nikakor ne spadajo. Tu ni nič nenavadnega, da se obdeluje vinograd ob gozdu na severni strani hriba. Tudi njive so tik gozda, v gozdu, ali pa je par gozdnih dreves, okrog njih pa njiva. Zemljišča so tu v Hrvatskem Zagorju silno razkosana. Največ kmetovalcev poseduje le 1—5 oralov zemlje in na tem zemljišču si prizadevajo pridelati vse; zato imajo v splošnem po par sto kvadratnih metrov gozda, nekaj koloseka, par slogov njiv, mal travnik in seveda vsaj nekaj vinograda, nasajenega po večini s šmarnico. Mnogo je tudi posestnikov, ki imajo le pol do 1 orala zemlje, torej toliko, da si postavi na njej hišico in zraven zasadi vinograd, ki ima vsekakor prednost tudi pred vrtom. Vino je tudi Zagorcu, kakor Slovencu, največja tolažba v žalosti, up v obupu ter cilj vsega hrepenenja. Najsrečnejši je pač v nedeljo popoldne, ko sam, ali pa s prijateljem-sosedom koraka v goro, v svoj mali hramček, kjer ob ljubljeni kapljici pozabi na vsakdanje težave in navdušeno in prešerno zapoje zagorsko himno: »Još ni jedan Zagorac nije prodao vina — Več mu ga je popila vesela družina.« Pa tudi to veselje je letos mnogim odvzeto. Veliko je hramov, kjer sodčki že sedaj prazni čakajo čričkovega petja, ki naj pokliče trgače, da jih bodo zopet napolnili z grozdnim sokom. Peronospora in toča sta lani prikratili našemu Zagorcu tudi to zadnje veselje. K vsemu temu je pa prišlo na zimo kot zadnje še najhujše zlo: metličavost goveje živine, o čemer pa prihodnjič. J. Ašič, upravitelj, Belece.

Gnojenje koruze.

Vsakemu kmetovalcu je dobro znano, da potrebuje koruza globoko zrahljano in dobro zagnojeno zemljo, če naj bogato obrodi, zato ji tudi redno gnjijo s hlevskim gnojem. Vzlic temu pa ni pridelek vedno zadovoljiv, čemur je marsikaj krivo. Največkrat primanjkuje hlevskega gnoja in zato ne more zemlja nuditi koruzi zadostnih hranil. Mnogokrat je tudi hlevski gnoj še popolnoma svež, nevležan, nerazkrojen in zato je njegov učinek slab. Ravno koruza pa rabi dobro podelan gnoj, če naj dobro uspeva.

Najprikladnejše je seveda že jeseni zemljo dobro pognojiti in jo nato globoko preorati, sprašiti. Tekom zime se gnoj razkroji, zemlja zdrobi, razpade in postane rodovitna. Spomladi pa zadostuje, če njivo samo prerahljamo s kultivatorjem ali pa jo globoko prebranamo in nato zasejemo. Tako obdelana njiva nam gotovo boljše obrodi nego šele spomladi pognojena in preorana.

Žal pa, da ni vedno mogoče pripraviti zemljo za koruzo že jeseni, ampak v mnogih primerih nam ostane to delo za spomlad. In če tedaj razpolagamo samo s svežim hlevskim gnojem, nam bo ta le počasi učinkoval in rastline bodo vzlic morda obilnemu gnoju stradale ravno v začetku svojega razvoja, ko bi najbolj potrebovale že pripravljeno hrano.

Tej pomanjkljivosti spomladnega gnojenja ne moremo drugače odpomoči, kakor z uporabo umetnih gnojil. Umetna gnojila nam nudijo možnost, oskrbovati rastline s tistimi hranili, ki jih v razvojni dobi najbolj nujno rabijo. V začetku svojega razvoja potrebuje pa vsaka rastlina predvsem dušika, ki pospešuje raščo vseh njenih delov. Ta dušik pa mora biti hitro topljiv v vodi in lahko dostopen rastlinam, če naj kmalu učinkuje. Take vrste dušika v obliki solitrne kisline vsebuje čilski soliter, ki ga potrosimo po vrhu njive, polovico kmalu po setvi, ostalo pa pri prvem okopavanju. Dež in zemljska vlaga ga kmalu raztopita in splavita do koruznih korenin, ki ga željno vsrkavajo in vsled njegovega učinka bujnejše poženejo. Zaradi tega opazimo kmalu po gnojenju koruze s čilskim solitrom bujnejšo rast in temnejšo barvo rastlin. Koruza je namreč izrazito dušičnata rastlina, ki je posebno hvaležna za tako gnojenje. Na en hektar (1¼ orala) koruze vzamemo okrog 250 kg čilskega solitra.

Koruza pa ima tudi močno razvito koreninje, za katero rabi precej kalija. Kakor znano, vpliva namreč to rastlinsko hranilo zelo ugodno na razvoj koreninja. Čimbolj je pa to razraščeno, tem več hrane lahko črpa iz zemlje. In ravno koruza kaj dobro izplača gnojenje s kalijem. Svetovna statistika nam dokazuje, da se v naprednejših državah poraba kalija za koruzo izredno zvišuje, ker so se poljedelci prepričali, da brez njega ni zadovoljivega pridelka. Na en hektar vzamemo 250 kg kalijeve soli, ki jo potrosimo po njivi, predno jo pripravimo za setev koruze, in jo nato podbranamo. Kalijeva sol se zmeša z zemljo, vlaga jo raztopi in kmalu jo rastline vsrkajo.

Debelo kleno zrnje nam zraste samo pod vplivom fosforove kisline, zato tudi opazujemo, da nam žita, ajda, koruza dobro zarodijo le tedaj, če jim močno pognojimo s superfosfatom. To umetno gnojilo povzroča namreč krepkejši razvoj zrnja in vpliva na njegovo sestavo. V nekaterih pokrajinah, kjer je zemlja itak polna kalija in dušika, gnojijo žitu in koruzi samo s superfosfatom in dosežejo ž njim bogate pridelke. To je seveda mogoče samo v deviških, globokih, rodovitnih zemljah, od katerih se zahteva samo en pridelek na leto. Izčrpane in manj rodovitne zemlje, kakor jih na primer imamo v Sloveniji, kaj takega ne prenesejo; posebno pa ne še iz tega razloga, ker morajo večji del dati po dva pridelka na leto. Zato moramo pri nas gnojiti koruzi ne samo s superfosfatom, ampak tudi še z dušičnatimi in kalijevimi gnojili. Superfosfata potrebujemo na hektar do 400 kg, ki jih potrosimo po njivi, predno jo zorjemo ali spomladi pobranamo, da se dobro zmeša z zemljo.

Iz navadenega torej razvidimo, da dosežemo najbolj gotove uspehe na pridelkih, če gnojimo koruzi z vsemi tremi gnojili. O tem so nas tudi prepričali številni gnojilni preizkusi, ki so se izvedli drugod in tudi že pri nas. Tako je bilo v minulem letu v Sloveniji izvršenih več takih poskusov z uporabo čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata, ki so vzlic neugodni, mokri letini pokazali prav lepe uspehe in prepričali preizkuševalce in tudi okoliške kmete, kako dobičkanosno je gnojenje z umetnimi gnojili. Tako se je na štirih takih gnojilnih poskusih pridelalo na enem hektarju koruze v storžih:

na negnojenih parcelah	gnojeno s		
	čilskim solitrom kalijevo soljo in superfosfatom	kalijevo soljo in superfosfatom	čilskim solitrom
3410 kg	4670 kg	4060 kg	4110 kg
torej je znašal večji pridelek na gnojenih parcelah			
—	1260 kg	650 kg	700 kg

Te številke nam dovolj jasno kažejo, da se gnojenje koruze z umetnimi gnojili prav dobro izplača in da se z njimi znatno poveča pridelke naših njiv. Pripomniti pa treba tudi, da z njimi pognojena zemlja ostane krepka in rodovitna še za naslednji sadež, ker ne more koruza sama vse ji podano gnojilo izčrpati. Učinek gnojenja se pokaže torej dvakrat. To nas nadalje mora prepričati, da bo pridelovanje koruze v Sloveniji dobičkanosno le tedaj, če ji bodemo gnojili razen s hlevskim gnojem tudi še z umetnimi gnojili.

Bili kakršnikol časi brez Palma življenje ni.

MALA OZNANILA

Krasno posestvo 20 oralov, 2¾ orala vinograda, 35 minut od kopališča Rimske Toplice, se pod ceno proda. Informacije daje Leopold Pečar, železniški uradnik, Zidanimost. 379

Radi družinskih razmer prodam posestvo do polovice, obsegajoče 4 orale. Posestvo obstoji iz hiše z gospodarskim poslopjem, sadovnjaka, njiv, travnika in lepega lesa, za ceno 17 tisoč dinarjev. Več pove lastnik Matija Čeligoj, vas Police št. 63 p. Gor. Radgona. 408

Kolje, žagano, cepano, okroglo in vse vrste rezanega lesa prodaja F. Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. 406

Važno za posestnike! Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevesnici nudimo plemenite jablane triletne in plemeniti črešnje dvoletne v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni 8—12 Din kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in se oskrbite že sedaj, ko je najboljša priložnost za sadenje z najcenejšim, pa vendar strokovno najboljše odgojenim sadjem iz Drevesnice »Vrt«, Džamonja in drug, družba z o. z., Maribor. 343 4—1

Krojači in šivilje! Kroje (šnite) poljubne in po najnovejši modi izdeluje Knafelj Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ul. 2. 413 4—1

Tapetniška dela izvršuje hitro in po najnižjih cenah **Anton Čerin, Maribor, Pristaniška 8, Ob bregu 4.** 201 8—1

Luk, holandsko zelje, krompir, različne solate. Preprodajalcem in trgovcem znižane cene. Na deželo pošiljamo po povzetju. Zahtevajte cenik. — H. Blum, Krvavi most 2, Zagreb. 184

Kupim staro zlato in srebro, stari denar, srebrne krone itd. E. Ackermann, urar v Ptuju. 1704

Imam več sort suho cepljenih trt na prodaj. Martin Horvat, Gaberaik, p. Juršinci pri Ptuju. 315 10—1

Kmetje, posestniki!

najboljše zamenjate in prešate olje v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru, Pod mostom (Magdalenska stran). Dobijo se po ceni najredilnejše otrobi. 100 12—1

Svilene rute

za praznike si najlažje izberete v manufakturni trgovini

J. PREAC V MARIBORU NA GLAVNEM TRGU,

ker je le tam največja in najnovejša izbira.

Naznanjam vsestransko, da sem v **Mariboru Glavni trg 12,** odprl konces. informacijsko pisarno za vse

vojaške zadeve.

Vsak vojaški obvezanec dobi tu natanke pojasnila in izdelovale se bodo vse vloge proti zmerni odškodnini. Pri pismenih vprašanjih je priložiti znamko in 30 Din kot honorar. Izčrpen odgovor sledi takoj. 466

Anton Novak, kapetan v pokoju.